

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Měsíčník

Leden 2023

číslo 1

ZASTUPITELSTVO NA SVÉM VEŘEJNÉM ZASEDÁNÍ DNE 18. 1. 2023

– Schválilo zahájení zadávacího řízení na podlimitní veřejnou zakázku na stavební práce s názvem: „Stavební úpravy v ZŠ Radim“ a uzavření příkazní smlouvy s Ing. Josefem Bártou na zabezpečení organizace průběhu tohoto zadávacího řízení.

DOTACE Nová zelená úsporám light

<https://www.novazelenausporamlight.cz/>

MAS Brána do Českého ráje Vám pomůže s dotací Nová zelená úsporám light.

Kdo může žádat o dotaci:

- vlastník nebo spoluvlastník rodinného domu, který je starobním důchodcem nebo invalidním důchodcem, má trvalé bydliště v RD a ostatní členové domácnosti jsou rovněž důchodci
- vlastník nebo spoluvlastník rodinného domu, který pobírá příspěvek na bydlení (pro informace ohledně podmínek nároku na příspěvek na bydlení se obraťte na Marcelu Danišovou na tel. 775 641 950 nebo [e-mailu macek.danis@gmail.com](mailto:e-mailu.macek.danis@gmail.com))

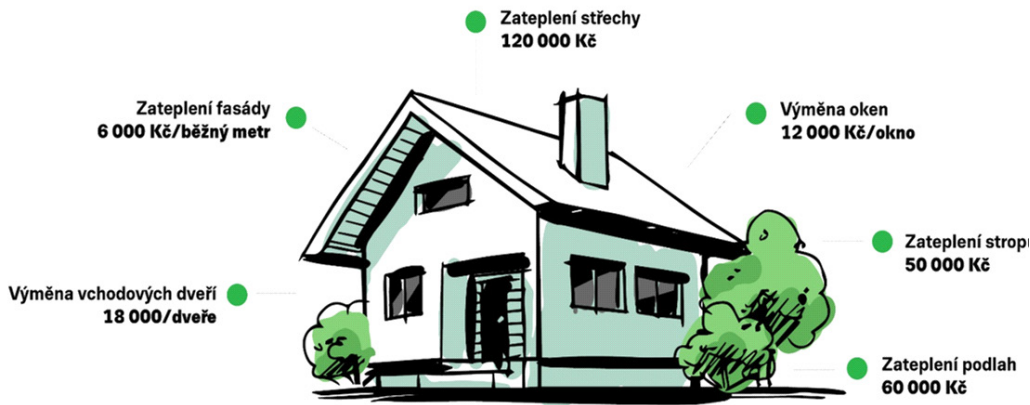
Co se podporuje: zateplení střechy, zateplení fasády, výměna oken, výměna dveří, zateplení stropu, zateplení podlah

Výše dotace: max. 150 000 Kč, peníze se obdrží žadatel na účet po podání žádosti o dotaci

Doba realizace: do 1 roku od schválení dotace

Příjem žádostí o dotaci: elektronickou cestou prostřednictvím informačního systému AIS SFŽP ČR, od 9. 1. 2023

Způsobilé výdaje: od 12. 9. 2022

Co žadatel potřebuje k podání žádosti o dotaci:

- vlastní účet u banky
- doklad o přiznání důchodu/ příspěvku na bydlení
- elektronickou identitu občana nebo bankovní identitu (nevíte, jak si zřídit některou z e-identit? obraťte se na Marcelu Danišovou na tel. 775641950 nebo [e-mailu macek.danis@gmail.com](mailto:macek.danis@gmail.com))
- odborný posudek k zamýšleným úpravám (vypracuje ve spolupráci se žadatelem zástupce MAS a podepíše jej)

Chcete o dotaci požádat? Volejte zástupce MAS:

Ing. Klacková: [606 618 112](tel:606618112), klackova@masbcr.cz

Ing. Vítězslav Dufek: [776 280 028](tel:776280028), dufek@masbcr.cz

Helena Červová, [737 943 980](tel:737943980), helacervova@seznam.cz

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Aktivní redaktor obecního zpravodaje a kronikář obce Radim, sportovec tělem i duší pan Václav Nidrle oslavil v lednu své 70. narozeniny. Za redakci zpravodaje jsme se zúčastnily velice příjemné oslavy a popřály mu především hodně zdraví, sportovního elánu a životního optimismu!

Zdena Stříbrná a Marcela Danišová

ZPRÁVY ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

Počátek adventu nás přivítal krásným zimním počasím, které nás naladilo na vánoční atmosféru. V tomto duchu jsme začali připravovat tradiční vánoční besídku. Bohužel nevyzpytatelné vrtochy přírody katapultovaly teploty do jarních hodnot, což nám ještě na elánu nacvičovat neubralo. Ovšem čáru přes rozpočet nám udělala nebyvale velká nemocnost jak dětí, tak personálu. Proto jsme byli nuceni přesunout besídku na lednový termín. I tento termín se však musel obejít bez účasti dětí ze školky, kde nemocnost nadále pokračovala. Původně plánované místo besídky v hospodě jsme tedy zrušili a besídka školních dětí proběhla v komorním prostředí ve škole. Přestože teplotní rekordy stále padají navzdory lednu, jediným zimním sportem, který nám ještě zbývá je bruslení. Na zimním stadionu v Lomnici nad Popelkou vyvrcholí náš kurz opět slavnostním předáváním vysvědčení na ledě. Ale protože je škola především vzdělávací institucí, budou muset děti ještě do konce ledna vynaložit nemalé úsilí udržením či dokonce vylepšením svých známek. Pevně doufáme, že se počasí umoudří a vládce zimy leden zase převezme vládu nad přírodou a počasím a dětem dopřeje krásné zimní počasí se sněhem a sněhovými radovánkami. Ze školy a školky přejeme krásné lednové dny.

Radka Koláčná

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Letošní Tříkrálové sbírky se opět ujali mladí hasiči. 7. ledna se vydali do Vašich domovů a vykoledovali celkem 26 237,-Kč. Děkujeme dospělém doprovodu a Vám všem za finanční příspěvek.

TUŽÍN - PODHÁJÍ – ÚDAJE K 31. 12. 2022

celkem domů	54
z toho trvale obydlených	22
domy ve výstavbě	6
chaty	18
z toho trvale obydlené	2
mobilní domy	2

Věkové složení 62 obyvatel nahlášených k trvalému pobytu.

do 10 let	7
od 11 do 18 let	5
od 19 do 40 let	8
od 41 do 60 let	19
od 61 do 80 let	20
nad 80 let	3

Nejstarší žena Emílie Effenbergerová – 94,
muž Ladislav Morávek – 80 roků

Nejmladší občanek Šimon Tříška – narozený v prosinci 2022

Z trvale hlášených 62 obyvatel je 31 mužů a 31 žen.

Celoročně zde trvale bydlí 52 obyvatel v 22 domech a 2 chatkách

Narodili se: Ema Vohánková a Šimon Tříška

Odhlásila se: M.Vojtíšková, M.Rejsek

Přihlásili se: N.Lukáčová, M.Nekvasilová a L.Vondra

Zemřeli: I.Otáhalová – 87 let a J.Vojtíšek – 88 let

Průměrný věk činí 49,1 roků (ženy 48,9 a muži 49,3)

Nejteplejší den v roce: 21. července 36°C

Nejchladnější ráno: 12. ledna - 7°C

Za celý rok napadlo **sněhu:** 40 cm

Nejvíce **napršelo:** 26. srpna 42 mm, celkem za rok 771 mm

03.05. – začala demolice domu čp.32 29.04. – byl přivezen mobilní domek

Pro Obecní zpravodaj zpracoval kronikář Miroslav Říha

OSLAVENCI V ÚNORU

HANA KŘELINOVÁ (65)

ALENA ODVÁRKOVÁ (80)

VLASTIMIL BRIXÍ (65)

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 04/2022–03/2023

(stav k 31. 12. 2022)

V HONITBĚ „BRADLEC“:

srnčí – 98, jiná spárkatá – 1

prase divoké – 244

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké – 115, liška – 28, nutrie – 1

prase úhyn – 1, srnčí – 57, srnčí úhyn – 28

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M.Říha.

CO NOVÉHO NA TUŽÍNĚ?

... chalupa čp. 8 má nového majitele

... ráno 15.12 po noční sněhové přehánce, v prosinci spadlo jen 10 cm
a k 31. 12. odtál úplně

PRANOSTIKY NA LEDEN

Je-li na Nový rok hezky, budou pěkné žně.

V lednu silný led, v květnu bujný med.

V lednu za pec si sednu, ve dne jas v noci mráz.

Třetí den ledna jasný – časně bouřky.

Na svatého Knuta přichází zima krutá.

Na svatého Severína věší se maso do komína.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Vraťme se však na úplný začátek – za Václavem Čtvrtkem, Radkem Pilařem a jejich Rumcajsem, do stavení, které tomuto bývalému jičínskému ševci, později proslulému loupežníkovi, patří. Najdeme je v sousedství Valdické brány v ulici Pod Koštofránkem. V přízemní chalupě s červenou střechou zvané Rumcajsova ševcovna uvidíme, jak to u Rumcajse vypadalo, když ještě nebyl loupežníkem, ale počestným jičínským občanem. Najdeme tu i Manku a synka Cipíska, prohlédneme si pravou ševcovskou dílnu, Mančinu bylinkovou zahrádku, hernu pro děti, Cipískovu zoolo-gickou zahradu a další kratochvíle.

Část ševcovny zdobí ilustrace R. Pilaře, mají tu krásná razítka i známky. Ševcovna a ševcovské dílna nabízí dětem herní aktivity a zábavu i během festivalu Jičín – město pohádky, který se koná každý rok v září.

Spisovatel pro děti a mládež, autor povídek, románů a her, ale hlavně populárních pohádkových příběhů, publikoval pod přijatým jménem Václav Čtvrtek (1911–1976), ale také pod pseudonymy Hugo Prattler, Karel Poledne, Jan Neděla nebo Málek. Jeho skutečné jméno bylo Václav Jan Maria Cafourek, pocházel z Prahy a byl synem účetního městského berního úřadu. Rodným městem maminky Johany, rozené Fejfarové byl Jičín. A právě k jičínskému dědovi se rodina přestěhovala v roce 1914 a bydlela tam čtyři roky – do konce I. světové války, do níž otec Cafourek narukoval

Václavovi se tak Jičín stal druhým domovem, proto sem umístil děj svých pohádkových příběhů. I když se pak po otcově návratu rodina opět vrátila do Prahy, budoucí spisovatel do Jičína často a rád jezdil. Základ Václavova vztahu k pohádkám prý položil jeho otec, který po návratu z války vyprávěl svým dětem každý večer před spaním na pokračování zvláštní příběh o tom, jak český švec Kramflek šel světem a co tam zažil. Po 2. světové válce začal Václav spolupracovat s dětskými časopisy a s Československým rozhlasem, kde nakonec vedl vysílání pro děti a mládež. V roce 1959 si nechal úředně změnit příjmení na Čtvrtek, začal se plně věnovat literární činnosti, hlavně psaní pohádek; celkem jich napsal přes sedmdesát. Město Jičín mu v roce 1975 udělilo čestné občanství.

Příště Jičín – 12. část

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha

PTAČÍ CHŘIPKA

INFORMACE PRO VEŘEJNOST

Co je ptačí chřipka?

Ptačí chřipka je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak i drůbež, jako slepice, krůty, kachny a husy, ale i jiné ptáky chované v zajetí. Postižená zvířata mají dýchací potíže, trpí ztrátou chuti a masivně hynou v průběhu 1 – 2 dnů.

Jaké je riziko přenosu ptačí chřipky na člověka?

Riziko přenosu na člověka je nízké, přenos z volně žijících ptáků zatím nebyl od roku 1997 popsán. Současná forma viru je schopna infikovat člověka pouze ve výjimečných případech, a to při úzkém styku s napadenou drůbeží. Lidé by se měli vyvarovat všech zbytečných kontaktů nejen s podezřelými zvířaty, ale i s jejich trusem a peřím.

Jaké jsou příznaky ptačí chřipky u lidí?

U člověka se nákaza ptačí chřipkou projevuje horečkou, postižením dýchacích cest, zápalem plic, průjmovými onemocněními. Pravděpodobnost onemocnění lidí v našem prostředí však je velmi malá. V podmínkách České republiky jde především o veterinární problém.

Jak se chránit?

Nejvýznamnější je dodržování zásad osobní hygieny. Důležité je mytí rukou a dezinfekce po každém kontaktu s ptáky nebo jejich exkrementy.

Lidé, kteří přicházejí v zaměstnání do kontaktu s drůbeží, by v případě na podezření z nákazy v chovu měli nosit ochranné pomůcky (pracovní oděv, pokrývku hlavy, která zcela ukryje vlasy, ochrannou obuv, omyvatelné ochranné rukavice a ochranné brýle).

Je třeba mít obavu z konzumace drůbežního masa a drůbežích výrobků?

V České republice jsou všechny chovy drůbeže pod přísným veterinárním dozorem, který pečlivě monitoruje zdravotní stav zvířat. Další navazující kontroly jsou nastaveny v průběhu zpracování produkce. Kontrolou samozřejmě prochází i dovozy zvířat a masa. Není třeba se obávat, že by se na trh dostalo maso z nakažených zvířat. Po nákupu a při kuchyňském zpracování stačí dbát na základní hygienická pravidla. Běžnou tepelnou úpravou (vaření, pečení, apod.) drůbežního masa a vajec je virus spolehlivě zničen při dosažení 70 °C v jádře potravin, a to již za jednu sekundu.

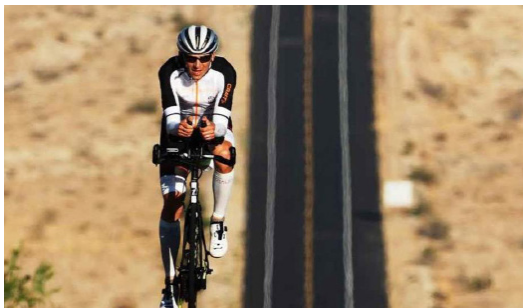
PŘEDNÁŠKA ZNÁMÉHO NOVOPACKÉHO SPORTOVCE A CYKLISTICKÉHO ULTRAMARATONCE DANIELA POLMANA ZE ŽIVOTA ULTRAPAKA

V sobotu 28. 1. 2023 v 18.00 v Penzionu a Hospůdce U Militkých ve Dřevěnici Je to průřezová humorně laděná přednáška od prvních závodů až do posledního ultramaratonu v roce 2022.

V roce 2019 Daniel POLman dokončil jako třetí Čech a 339. účastník v historii závod 38. ročník závodu Race Across America (RAAM), nejtěžší silniční ultramaraton na světě (4960 km napříč USA) časem 10 dnů 19 hodin a 49 minut a 4. místem v kategorii muži sólo (do 50 let). V roce 2020 zvítězil v závodu RACAS okolo ČR a SR za 7 dní a 23 hodin

(délka 3540 km, převýšení 36 000 m). V roce 2022 dojel jako první český finišer jednoho z nejtěžších cyklistických závodů North Cape – Tarifa z Norska do Španělska (délka 7370 km, převýšení 80 000 m)

Vstupné dobrovolné

HODNĚ ZDRAVÍ DO DALŠÍCH LET

3. ledna oslavil 80 let pan Josef Rejfek z Tužína

TJ Sokol Radim z.s. Vás srdečně zve na

SOKOLSKÝ PLES

sobota 28.1.2023 od 20:00

hospoda U Růže

K poslechu a tanci hraje skupina

Duo Renegades

Vstup: předprodej 70,- Kč, na místě 100,- Kč

Sbor dobrovolných hasičů Radim pořádá tradiční

HASIČSKÝ PLES

který se koná

v sobotu 11. 2. 2023 od 20 hodin

v restauraci U Růže v Radimi

🎵 K tanci a poslechu hrají Šukovi 🎵

Vstupné:

V předprodeji (možno i na tel. č.

739 471 795 do 10 .2. 2023) -- 70,- Kč

Na místě -- 100,- Kč

*** Bohatá tombola**

*** Společenský oděv**

HISTORIE OBCE RADIM

Jsme v roce 1841 a čerpáme z kroniky kaplana Josefa Doubravy o tom, jak to vypadalo v obcích farnosti. Na řadě je Dřevěnice patřící k panství kumburskému. V ní se nacházelo 52 čísel a 524 obyvatel. Byl zde vrchnostenský důchodní úřad, pivovar, vinopalna, ovčín, jeden panský a jeden vrchnostenský mlýn, dvě hospody a filiální škola pod patronátem obce. Dolany (Dolánky) měly 13 čísel a 80 obyvatel a patřily pod rychtáře dřevěnického.

Celkem bylo ve farnosti 2.684 duší, vesměs katolíků, kromě 10 Židů (1 v Radimi, 2 ve Valdicích, 7 ve Dřevěnici). Obyvatelé se živili z části zemědělstvím, z části různými řemesly, nejvíce tkalcovstvím. Na zdejších polích se dařilo všem druhům obilí, pěstoval se i len (zvláště u Studeňan), avšak jen průměrné kvality. Naprostá většina obyvatel mluvila česky („řeč tu panuje vůbec česká, dosti oupravná a čistá“), jen několik rodin, které se sem přistěhovaly, mluvilo německy. Ve školách se vyučovalo pouze česky.

Zajímavým svědectvím o autoru této pamětní knihy P. Josefu Doubravovi, je především změna jazyka, kterým je napsána. Nejstarší část do roku 1802 psal česky, poté přešel k latině, přičemž první latinské řádky jsou chválu českého jazyka z pozic konzervativního zemského vlastence : „Toto jsem sepsal řečí mateřskou českou ne proto, že bych se vysmíval nařízení císař. krále, gubernia, ale poněvadž soudím, že je obzvlášť důstojné a spravedlivé, aby se vedle jiných pamětihodností opatroval jazyk, který užíváme, aby také budoucí viděti mohli, jakou řeč a jaký pravopis užívali otcové jejich... Neboť každý pravý vlasti ctitel je převelice potěšen, když shledá, že památky starobylé řeči otců byly napsány.“ Bezprostředně však následovalo vyvednutí latiny jako jazyka univerzálního a stabilního.

V roce 1841 královéhradecký biskup Karel Boromejský Hanl při generální vizitaci celé farnosti udělil asi 450 farníkům svátost biřmování.

Po odchodu faráře Hlouška do Lužan přišel roku 1845 do Radimi nový duchovní správce Václav Jelínek, který předtím šest let působil v Libštátu. Toho roku měl také v radimském kostele primici Václav Nožička, syn rychtáře ze Studeňan. Dokončena byla rovněž část silnice od dřevěnického panského pole až k mostu v Radimi (poblíž čp. 51). V červenci 1845 se pak začalo s budováním silnice od dřevěnického pole pod křížem přes Studeňany, podél (valdické) obory až k aleji Libosadu, obec Radim přitom stavěla 52 sáhů (téměř 100 metrů).

*Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrlé
Zdroje – Dr. Jan Stříbrný „Radim v proměnách času“ /Obecní kronika*

ZAPSÁNO V OBEČNÍ KRONICE

Leden 2003

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrle před dvaceti lety.

První den měsíce bylo mrazivo, ráno -15°C, ve dne -6°C odpoledne se zatáhlo a druhého byla obleva, napršelo 14 mm vody, zmrzlá zem vodu nepropustila a tak místy byly záplavy a až do 13. ledna, ráno -7°C a odpoledne kolem -2°C. Znovu přišla obleva až do konce měsíce a teploty od -3°C do +3°C, napršelo celkem 22 mm.

Pohřeb z kostela na hřbitov měla paní Marie Krátká (90), 8. ledna slavil 50 let pan Václav Nidrle. Konala se, valná hromada SDH a sokolové zvali na ples. Včelaři měli 25. ledna výročku a večer na sokolském plese u Jandů průměrná účast 80 lidí. 27. ledna zemřel ve věku 90 let pan Vladimír Vinďoš. 29. ledna ráno bylo bílo, ale během dne rychle sníh utál. Poslední den měsíce u Jandů se za účasti 58 členů konala Valná hromada radimských sokolů.

Wikipedie – události ve světě a v ČR

- 01. ledna – zahájily svoji činnost obce s rozšířenou působností
- 01. ledna – zemřela slovenská spisovatelka Elena Lacková (*22.03.1921)
- 03. ledna – se narodila švédská ekologická aktivistka Greta Thunbergová
- 06. ledna – se narodil americký dětský rapper a herec MattyB
- 16. ledna – zemřela operní pěvkyně Maria Tauberová (*28.04.1911)
- 26. ledna – zemřel sovětský výškař Valerij Brumel (*14.04.1942)
- 27. ledna – zemřel prezident Polska Henryk Jabłoński (*27. 12. 1909)
- 28. ledna – zemřel československý ministr vnitra Jaromír Obzina (22.05.1929)

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrle, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 250 ks